

הפותרת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום חמישי כ' תשרי תשפ"א | דף היומי בבלי: עירובין ס' | דף הכולל: פסחים כז.
דף היומי בהלכה: מסעיף ה' עד סעיף ו'.
מוסר: אהבת חסד - ויש עוד אופן שלישי עד פרק ט'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער הענוה עד הרבה ענפים טובים

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

כך הציל הבחור 'שלום שבדרון' את 'שמחת תורה' האחרון של ראש ישיבת חברון | הקשיש בן ה-116 חשף את סוד אריכות ימיו של בנו בן ה-90 | האם מותר לפרק את הסוכה אחר סעודת הוש"ר? | אתה ברכב, ושכחת את הערבה החבוטה בבית - מה תעשה? | שמחת תורה מול תאי הגזים - המעשה המרטיט שמרן הגרא"מ שך זצ"ל נהג לספר | האם מותר לרקוד עם ספר תורה פסול? וכיצד אפשר ללמד זכות על הנוהגים לשבת בעת ההקפות? | 1992

על דא ועל הא

הכל כבר היה מוכן. הפקחים ארבו עם המצלמה, האופנוענים כבר שעטו מלפני מוכנים ומזומנים לעצור ולקנוס אותי, וכמובן... לתעד הכל בגיליה רינה דיצה וחדווה. היתה רק בעיה טכנית קלה - פי ואפי היו מכוסים כדת וכדין במסכה כירורגית כחולה...

המקטרגים כבר משחרים לטרפם לקראת יום חיתום הדין - אנו בהחלט יכולים לגרום להם איזושהי בעיה טכנית קלה...

רינה, דיצה וחדווה.

היתה רק בעיה טכנית קלה - פי ואפי היו מכוסים במסכה כירורגית כחולה... משום מה היה נדמה להם מאחור ומרחוק שאני נעדר מסכה. ברגע האמת הם מיהרו לקפל זנב ולנוס מהר-מהר.

באותו רגע מיד חשבתי על 'הדף היומי'.

יכול להיות בן-אדם פשוט, ממש פשוט, לא בר השגה ולא בעל מדרגה. המקטרגים והמשטינים מביטים עליו ורואים כמה הוא פשוט, כמה הוא לא מהדר יותר מדי במצוות, הם משחרים לטרפם, בטוחים שהנה בהגיע ימי הדין (והלא ידוע שגמר החתימה הוא ב'הושענא רבה') הם יוכלו לקרוע אותו לגזרים. הם יערימו ערמות של עבירות ואבק עוונות ודקדוקי חטא, הם ישמיצו אותו, יכפישו אותו ויקבלו את מה שהם רוצים.

אבל אז, ברגע האמת, הם מגלים שישנה בעיה טכנית קלה - היהודי הזה הוא יהודי של תורה. אמנם הוא עובד שתיים עשרה

יקותיאל יהודה גנזל

מעשה שהיה, בדידי היה. באחד הימים של ערב החג, בצהרי היום, פסעתי לתומי ברחוב הרצוג בחיפה. חוזר הביתה מעוד סיבוב ערב חג של מי שעושה לראשונה בחייו את חג הסוכות בביתו.

בעודי פוסע בניחותא, מצד אחד בניינים עבשים ומעלי אזור ומצד שני אופק של ים כחול ורענן, אני חש בתכונה בהולה סביבי. מסתבר ששיירת פקחים עירוניים, כמה בתוך רכב ועוד שני אופנוענים, עשו סיבוב קפדני ברחבי השכונה וחיפשו אחרי 'חרדי קרבן' שיספק להם קצת יח"ץ.

אני רק שמעתי צפירה, אבל אברך שפסע מאחוריי סיפר לי לאחר מכן שאחד הפקחים יצא מהרכב בלאט, עמד מאחוריי חמוש במצלמה, מוכן לצלם את "החרדי בלי המסכה שמקבל קנס!" הכל כבר היה מוכן להם. האופנוענים כבר שעטו מלפני, מוכנים ומזומנים לעצור ולקנוס אותי, וכמובן... לתעד בגיליה,

הקדושה שהיא מכפרת חטא ועוון ומשפיעה על האדם שפע רב. בהגיע שנה חדשה, באמת הגיע הזמן לקבוע סדר לימוד יומי. ומי שכבר זוכה להיות בין הוגי 'הדף היומי', יוכל להוסיף כהנה וכהנה. כי התורה מגנא ומצלא.

א בלאט גמרא איז די בעסטע מאסקע - דף גמרא הוא המסכה הטובה ביותר.

(המבשר)

שעות ביום והוא לא 'בן תורה' במובן המילולי של המושג, אבל הוא 'ש"ס איד', הוא יהודי של ש"ס. אחת ליום, בשעת בוקר מוקדמת או בשעת לילה מאוחרת, הוא מתגבר על העייפות ודוחק את כל עומס סדר היום הצידה ומתיישב ללמוד את הדף היומי. באותה שעה אין לו בעולמו דבר מלבד התורה הקדושה, ונותן התורה, הקדוש-ברוך-הוא. הוא אמנם נראה איש פשוט, אבל הוא ממוגן, יש לו את המסכה הטובה ביותר עלי אדמות - את התורה

עניינא דיומא - הושענא רבה ושמחת תורה

באיזה אופן יהיה מותר לישון או לאכול בסוכה בשמיני עצרת? והאם חייבים לעמוד בעת ההקפות?

הלכות ומנהגים להושענא רבה ושמחת תורה

או לישון בסוכה בשמיני עצרת-שמחת תורה, יסירו במקום אחד בסכך ד' על ד' טפחים (32 על 32 ס"מ), ואמר לי הגר"ש אלישיב זצ"ל שלדעתו די להניח בסוכה קדירה גדולה במקום בולט שע"י זה ניכר שאין האכילה או השינה למצווה.

סגולת עלי הערבות: כתב בספר מנורת המאור (פרק ז נר ג, ד): "שמעתי שיש בערבה של הושע"ר סגולת שמירה למתכוון בה, בסכנת דרכים, כפי כושר מעשיו וטוב כוונתו" על כן, יש הנושאים ברכבם מעלי הערבה. וכן כתב הגר"ח פלאגי זיע"א בספר מועד לכל חי: "יש בערבות סגולה להינצל מליסטים, וישא אצלו או במעילו מהערבות, או יניחם בביתו, במקום שידוע לו בבירור היכן מונחות, ובשעת סכנה, יחשוב בהן, וינצל מכל רע"

שמיני עצרת - שמחת תורה

יש להכין נר נשמה לעילוי נשמות הנפטרים, ר"ל שבשמיני עצרת מזכירים נשמות. מי שלא הספיק להדליק לפני כניסת החג, יעביר אש וידליקוהו קרוב למקום האכילה, ואם נזכרו רק ביום ידליקוהו בבית הכנסת, שאין מעבירים אש להדלקה ביום טוב, אלא לצורך מאור חימום או בישול.

בנות אשכנז והנוהגות כבן איש חי מברכות 'שהחיינו' בהדלקת הנר ובנות ספרד עפ"י דעת הגר"ע יוסף זצ"ל עדיף שתצאנה בברכת 'שהחיינו' שבקידוש.

בנוסח תפילת שמיני עצרת, וכן בקידוש אומרים: "ותיתן לנו את יום שמיני חג עצרת הזה". הטועה ואמר "את חג הסוכות" - נחלקו הדעות אם יצא, וטוב שישמע הקידוש שנית מאחר. הטועה ואמר כבר בלילה "משיב הרוח ומוריד הגשם" - אינו חוזר.

ריקוד עם ספר תורה פסול: ספר פסול דינו בשבת ויום טוב כמוקצה מחמת חסרון כיס, שהרי אסור לקרוא מתוכו, והוא עומד לתיקון, מכל מקום, בשמחת תורה נהגו להקיף גם בספרי

הרב יצחק יעקב פוקס שליט"א

הושענא רבה

נוהגים להיות ערים בליל הושע"ר מפני שהוא ליל גמר החתימה (משנ"ב תרסד,א פ"ח שער כ"ט ושער הכוונות דף קב). יש נוהגים לקרוא ספר דברים - משנה תורה, ויש הקוראים אותו בציבור מתוך ספר תורה בלא הברכות, ובמנהגי האדר"ת זצ"ל עמ' קלט "ליל הושע"ר קראתי משנה תורה בהסוכה שלי, בס"ת שלי וכו' ולהשערתי קבעו זאת רבותינו הראשונים ז"ל לזכר מצות הקהל, שקרא המלך משנה תורה בבית המקדש בחג הסוכות". נשים רשאיות לומר התיקון, שיש בו חותם הדין, "וגם נשי בעי חיי" (בן איש חי ובשו"ת רב פעלים).

קריאת תהילים

הנוהגים לגמור תהילים בהושענא רבה, יש המתחילים אחר חצות הלילה: () אף שמן הדין התירו לקרואם אף קודם חצות, מפני שהם ימי רחמים ורצון (שו"ת לבושי מרדכי או"ח קפו ושו"ת בצל החכמה ד,מד), והמקדימים נוהרים להתחיל עכ"פ רק אחרי זריחת אור הלבנה - () .

הפרידה מהסוכה

סיימו לאכול בסוכה ביום הושע"ר, מכל מקום אין לסתרה, שכל היום עומדת לאכילה ולשינה (שו"ע תרסו,א)לאחר הגעת זמן מנחה קטנה - (), מוציאים הכלים והשולחן וכו' שצריכים ליום טוב בבית מן הסוכה (שו"ע שם פמ"ג וכף החיים, ב) ולעת ערב נפרדים מהסוכה בטעימה בה, בישיבה, ולאחר מכן אומרים את ה"הי רצון וכו'" הנדפס בסידורים (רמ"א תרסז,א). ומנהג חסידים ואנשי מעשה בטרם יוצאים מהסוכה מנשקים לה, ויוצאים בהליכה לאחור (כף החיים שם,ח). והמעוניינים לאכול

תורה פסולים, ואין חשש בדבר - דעת מרן הגרש"ז אויערבך זצ"ל בשלמי מועד עמ' קע"ד.

ישיבה בעת ההקפות: כתב המשנה ברורה קמ"ו, י"ז: ודע שבעת שנושאים הספר חייבים לעמוד, עד שייעלם הספר מעיניו או עד שיגיע למקומו, ואפילו סמיכה [הישענות] - אסורה, שסמיכה כשישיבה". כנלמד מהפסוק "ויעבור מלכם לפניו ויעמדו". מכל מקום, יש המלמדים זכות על היושבים מחמת עייפותם או חולשתם בעת ההקפות: א. חובת העמידה, מן הדין, בתחילת כל הקפה כשאומרים הפסוקים והפזמון, ובוודאי בעת הוצאת הספרים והחזרתם לארון, שאז נקרא ש"נושאים את הספר", אבל לאחר מכן, בפרט כשמתרכזים נושאי הספרים ורוקדים סביבם, הרי זה כאילו הספר "נמצא כעת במקומו" (ערוה"ש, הגרש"ז אויערבך זצ"ל בהליכות שלמה מועדים, ל"ב, ט והגר"ש דבליצקי שליט"א). ב. כשרוקדים אנשים סביב הספר והם צמודים זה לזה בפחות מג' טפחים, הרי שבלא ידיעתם, הם נחשבים כמחיצה החוצצת בין הספרים לבין היושבים וכאילו הספר ברשות אחרת, ואז בשעת הצורך והדחק, מחמת העייפות, יש להקל (הגר"י נויבירט זצ"ל בשש"כ). יש לציין, שבבית הכנסת "אהבת תורה" בירושלים ת"ו, בעת התקנת הספסלים לישיבה, הוסיפו, בעלות נוספת, בהשתתפות המתפללים, בכל ספסל, עוד קרש לאורך הספסל בין רגליו, כדי שיהיה לבוד, ומאחורי כל ספסל - כרשות אחרת, ויכולים המעוניינים לשבת לכתחילה, מאחורי הספסל הראשון, בשמחת תורה, וגם כל השנה כשעומד מאחוריהם המתפלל שמונה עשרה.

ואמנם, מרן החזון איש והגר"י קניבסקי זצ"ל, הקפידו שלא לשבת, אלא כשספר תורה היה בידיהם (אורחות רבנו ח"ב). ומרן הגרש"ז אויערבך זצ"ל אמר פעם בשמח"ת, במתק לשונו: "אלו

פנים יהיו לדבר, שכל זקני התלמידי חכמים יהיו מחוץ לביהכ"ס, ורק הצעירים ירקדו עם התורה... על כן, חובה ללמד זכות בדבר". אכן, כל שכוחו ברגליו, לא יישב, אלא ייצא מחוץ לבית הכנסת, כדי לנוח בישיבה.

הערה: בשמחת תורה בעת הריקודים והשמחה לכבודה של תורה, יש להקפיד על כל גדרי הצניעות, ועל קיומה של מחיצה כדין בין עזרת גברים לבין עזרת הנשים - שזהו כבודה וזו שמחתה של תורתנו הקדושה.

תפילת גשם: בתפילת מוסף, למנהג אשכנז לפני תפילת לחש אומרים "תפילת גשם" ולאחר הכרזת הש"ץ מתפללים לחש בהזכרת "משיב הרוח ומוריד הגשם". מנהג נוסח ספרד לומר "תפילת גשם" בחזרת הש"ץ. המתפללים ביחידות, לא יקדימו ביום זה תפילת מוסף לפני הזמן שמתפללים מוסף בבית הכנסת שבמקומם. ומכל מקום, היודע בוודאות שכבר הכריזו בבית הכנסת, אף שלא שמע בעצמו - מזכיר. ואם אינו יודע, לא יזכיר גשם אלא בתפילת מנחה. שאלת הגשמים בברכת 'ברך עלינו' וכו' - אינה אלא מיום ז' במר חשון.

שעון חורף: במוצאי שבת לך לך אור לט' חשון מחזירים את מחוגי השעון לשעון חורף - חזור בשעה, כלומר, בשעה 24:00 תהיה השעה 23:00. למחרת בוקר יום ראשון ט' חשון: נץ החמה - () סוף זמן קריאת שמע: מגן אברהם - () הגר"א - () סוף זמן תפילה: גר"א - () מנחה גדולה - () שקיעת החמה - ().

בברכת מועדים לשמחה חגים וזמנים לששון, וחורף בבריאות ובשמחה, ובשפע של גשמי ברכה

ניתן לקבל את הדפים ישירות למייל על פי בקשה, בכתובת
y0548483398@gmail.com

הסיפור היומי

**לפליאתו של הרב מצעהלים, שח לו הקשיש
בן ה-90 כי הוא יודע בבירור שיש לו עוד ארבע
שנים לחיות. "מניין לך זאת?" - תמה הרב, אך
כבר לא היה בכוחו של הקשיש לענות...**

מה עשה הרב? פנה אל אביו של הקשיש - ישיש מופלג בן 116 שנים (!) וביקש שייסביר לו את פשר דברי בנו. ואז שמע סיפור מופלא ביותר, הממחיש את כוחה העצום של מצוות סוכה

מן העולם.

אמר לו הרב מצעהלים: הנני רואה כי ב"ה בריא אתה בגופך וגם צלול בדעתך, א"כ מדוע תבקש כזאת? השיב לו, כי נמצא כאן גם בנו שהוא בן תשעים, ומתייטר נוראות, ואין בכוחו לראות בצרת הבן, ע"כ מבקש הוא למות...

הלך הרב לבקר את הבן, וראה שאכן הוא מוטל על מיטתו ורבים מכאוביו. שח בפניו הבן, כי הוא יודע בבירור שיש לו עוד

סיפור מזקני ירושלים של מעלה, מעשה ששמע מהגה"צ מצעהלים זצ"ל (בנו של הגה"ק הערוגת הבושם זי"ע), שבדידיה הווה.

פעם הלך לבקר אחד ממכריו שהיה שוכן במושב זקנים. בהיותו שם ניגש אליו איש זקן וביקש לשוחח עמו ביחידות. נכנסו שניהם לחדר הפנימי, וסיפר לו הלה, כי הוא ישיש מופלג בן מאה ושש עשרה שנים, ומבקש ממנו להעתיר בעדו שיסתלק

אותי כי יש לי כח במתניי ב"ה, ואני אשמור על הרבי מפני כל ה'מזיקין'. מיד נהרו פניו של רבי הלל בשמחה גדולה. ואכן אכלו אצלו הבחור בלילה הראשון, ולאחר הסעודה כשהלכו לישון הניח את מיטתו על יד הדלת ומקל חובלים על ידו מוכן ומזומן...

באמצע הלילה הגיעו גויים שיכורים - תיכף התעורר משנתו כארי ויצא החוצה והניסם משם בתוך כמה רגעים... וכך היה גם בלילה שלמחרתו ובעוד כמה לילות, עד שהבינו השקצים עם מי יש להם עסק ו'הבינו' על בשרם שכדאי להם לחפש מקום אחר... וכך נתלווה לרבי הלל כל חג הסוכות. ובסוף החג ברכו רבי הלל שיחיה מאה ועשרים שנה בבריות גופא, ושלא ימות שום אחד מבניו בחייו.

סיים הזקן באומרו: עיניך תחזינה מישרים שנתקיימה הברכה, והנה זה בני יחיד, וכנראה שמכאן יודע הוא שיש לו עוד ד' שנים לחיות... אמר לו הרב מצעלים: "במקום לבקש למות - תבקש שבנך יבריא"...

בסוף הביקור פנה הרב אל מנהל המושב זקנים וביקש ממנו שיואיל בטובו להודיעו על כל שינוי במצב בריאות הזקן הישיש, אם יחלה או ימות. ואף ביקר אצלו עוד כמה פעמים.

לאחר ארבע שנים הודיעו לו שהזקן נפטר - בן מאה ועשרים שנה בדיוק. שעה אח"כ הודיעוהו שגם הבן נפטר...

ללמדנו על גודל מצוות סוכה, שיש בידה להשפיע אריכות ימים ושנים למי שמסייע לקיים מצוה חביבה זו. זאת ועוד, גם ללמדנו על חיוב הכרת הטוב למי שעוזר לקיים מצוה זו...

(באר הפרשה)

ארבע שנים לחיות... שאלו הרב מצעלים: "מניין לך 'יום פקודתך' ומי גילה לך רז זה? - ארלא היה בכוחו לענות.

חזר הרב אל 'האב' הישיש וביקש ממנו שיספר לו גופא דעובדא.

פתח הלה ואמר: כי בנערותו התגורר בעיר קאלמיי, ולא היה מבחירי הישיבה ומגדולי המתמידים שבה, כי ראשו היה אטום וסתום, וכבר בגיל עשרים החל לעבוד בבית הדואר המקומי. בתחילה מינו אותו להיות 'דוור' (פאסט טרעגער) המחלק מכתבים שנשלחו מעיר לעיר, וכאשר ראו שהוא חזק בגופו וגבור חיל הוסיפו להטיל עליו לחלק גם את החבילות הכבדות ליעדם שנה אחת בערב חג הסוכות הלך לבית הדואר כהרגלו, וראה שם חבילת ספרים כבדה המיועדת עבור הגה"ק רבי הלל מקאלמיי זי"ע, והבין בדעתו שבדאי ירצה ללמוד ולעיין בהם בחג הסוכות, על כן נטל את החבילה והעבירה לבית הרב.

והנה בבואו לשם ראה אותו שפניו נפולות והוא עצב ודואג, והתפלא מאוד לעצבות מה זו עושה, ובפרט בערב יו"ט זמן שמחתנו, ומה עוד שסוכתו כבר עומדת על תילה כשהיא מעוטרת בציצים ופרחים, וגם ארבעת המינים מוכנים, ושאל את הגה"ק רבי הלל מדוע הינו כה עצוב.

השיב לו, כי בתקופה האחרונה החלו הגויים הצעירים להשתכר בלילות ולהתפרע, וחושש הוא לישון בסוכה שמא יכלו בזדון ליבם ובשובבותם את הסוכה ואותו כאחד... ובפרט שביתו עמד במרכז העיר במקום גלוי וניכר לעיני כל העוברים ושבים.

נענה לו הבחור: יסיר הרבי דאגה מליבו, שהלא הרבי רואה

סוכות

לפתע, מול תאי הגזים, נזכר אחד היהודים הקדושים הללו, וקרא מנהמת ליבו: "אחים יקרים! היום שמחת תורה!!! אמנם אין לנו ספר תורה לרקוד עמו, ואפילו לא חומש או סידור, אבל דבר אחד יש לנו, ואיש לא יוכל ליטלו מאתנו: יש לנו את הריבוננו של עולם בכבודו ובעצמו!!!"

צילום חוד דנבר 0587692048

מרן הגרא"מ שך זיע"א: "אני מקנא באותם יהודים! הלואי שהייתי זוכה לרגע אחד של קרבת אלוקים כדוגמת זה, לו הם זכו"...

היותם יהודים, אל הפועל. הם עמדו ערומים, צפופים ודחוקים, וסביבם כלבי השמירה ההולכים על ארבע וההולכים על שתיים. אולם אז, לפתע, נזכר אחד היהודים הקדושים הללו וקרא מנהמת ליבו: "אחים יקרים! היודעים אתם איזה יום היום? הרי היום הוא יום שמחת תורה!!! אמנם אין לנו ספר תורה לרקוד עמו, ואפילו לא חומש או סידור אותם נוכל לאמץ אל ליבנו, אבל דבר אחד יש לנו, ואיש לא יוכל ליטלו מאתנו: יש לנו את הריבוננו של עולם בכבודו ובעצמו! הוא נמצא איתנו בכל רגע, ועמו אנו יכולים לרקוד! ובכן, הבה יהודים יקרים, נצא בריקוד עם הריבוננו של עולם!" - סיים היהודי את דבריו המרגשים.

מעשה נורא, אשר יש בו כדי ללמד על הדרגות הנישאות, אליהן העפילו יהודים בדורות קודמים, דווקא מתוך יסוריהם, בזכות אמונתם האמיצה בריבוננו של עולם, ובזכות הידיעה הברורה כי אין מאושר ממי שזכה להימנות על בניו חביביו, גוי אחד בארץ - היה רבינו, מרן הרב שך זצוק"ל, מרבה לספר ברבים בהזדמנויות שונות, וכך סיפר:

בתקופת השואה האיומה, עמדה קבוצת יהודים מול תאי הגזים, בדרכה לעלות על המוקד על קידוש שמו יתברך. היהודים הללו ידעו היטב את אשר לפניהם. הם ידעו כי עומדים הם למסור את נפשם, וכי ממתנינם הם להוצאת גזר הדין, שנגזר עליהם בשל

הכח לעמוד ולהתקיים? רק האמונה באלוקים חיים ובתורת הנצח - היא שהחזיקה אותנו וחזקה את ליבנו!!!
 בהזדמנות אחרת, במעמד הפתיחה ל"ירכי כלה" תשמ"ד, כאשר סיים רבינו לספר את המעשה הזה - קרא ברגש: "רבותי, אני מקנא באותם יהודים! הלואי שהייתי זוכה לרגע אחד של קרבת אלוקים כדוגמת זה לו הם זכו, באותו ריקוד מרומם עם הריבוננו של עולם! האם תיתכן הנאה גדולה מזו? הנמצא תענוג גדול מזה? אדרבה, אם יודע מאן דהוא על מציאותה של הנאה גדולה מזו - יעלה ויעמוד כאן על הבימה וישמיענה... הרי זה נקרא לחיות חיי עולם הבא בעולם הזה!"
 רבינו ידע והכיר, כי אין אושר גדול יותר מאושרו של היהודי הזוכה להתדבק בבוראו, והדברים בפשוטם ממש!!!
 (אורחות החיים - מרן הגרא"מ שך זצוק"ל)

חבורת הקדושים נענתה להצעתו של חברם. בו במקום, פצחו בריקוד סוחף לנגד עיניהם המשתאות של הרשעים הארורים ימ"ש. ריקוד עם הריבוננו של עולם. ריקוד על שפת גיא ההריגה, ברגעים האחרונים של החיים... כי כשיש אמונה אמיצה בלב - מאום לא יוכל לה...
 גם ברגעים הקשים ביותר - זוכר היהודי כי הינו בן לעם הנבחר, בן לעם המרומם "אשר בחר בנו מכל העמים", ואזי - הוא מאושר לנצח!
 את הסיפור הזה סיפר רבינו, בין השאר, גם במעמד נעילת הכנסיה הגדולה השישית.
 לאחר שסיים לספר את סיפורו - אמר: "יהודים יקרים! ידענו מה עבר על עמנו בכל הדורות, כמה סבלנו במשך אלפי שנות גלות, אולם מה החזיק אותנו בכל אותן שנים? מה העניק לנו את

יומא דהילולא

'שמחת תורה' האחרון של ראש ישיבת חברון, הגאון רבי משה מרדכי אפשטיין זצ"ל

התלמיד הצעיר 'שלום שבדרון' לא יכול היה לראות את רבו בצערזו והוא נעמד לדבר...

של ראש הישיבה, הוא הזמינם להיכנס לחדרו, הם עשו כמצוותו והחלו מפזזים משירי החג. ראש הישיבה אור את שארית כוחותיו ובא אל השולחן כדי לשיר עם תלמידיו, אך השמחה לא היתה שלמה, בזיכרון התלמידים עלו המראות הנעלים מהשנים הקודמות בהם היה רבי משה מרדכי רוקד בכל עוז בבית המדרש, שמח בשמחת התורה בכל נפשו ומאודו, והנה כעת כואב ודואב הוא, וכל רואה מבחין כי השמחה והשירים ששרו שם היו מהולים בעצב, בכאב ובייסורים.

בין התלמידים היה שם תלמיד צעיר, שמו שלום מרדכי הכהן מי שלימים נודע כמגיד הנודע רבי שלום שבדרון זצ"ל, התלמיד הצעיר נחרד במיוחד למראה רבו ראש הישיבה, הוא רקע ברגליו ולא נתן מנוח לנפשו על שרואה את רבו במצב כזה, כלוא בייסורי נפשו על שמחת התורה הכבושה. והנה התלמיד קם ממקומו וביקש את רשות הדיבור. לפלא היה הדבר בעיני חבריו, הלא הבחור שלום מרדכי לא היה מהדברנים בישיבה, מה גם שהאווירה העכורה ששרתה בבית ראש הישיבה, לא בדיוק התאימה לדרשות. אך שלום מרדכי שקיבל אכן את רשות הדיבור, לא שת ליבו אל מה שקורה סביבו, הוא החל לדבר בלהט כשזיעה קרה ניגרה על פניו.

וכה היתה דרשתו: מעשה באחד מגדולי האדמו"רים אשר היה גדול בתורה, ויחד עם זאת חננו הקב"ה בעושר רב. פעם ספינתו שקעה בים ויחד עמה רוב אוצרותיו, כאבו היה גדול מנשוא, אך

הרב ישראל ליוש

'שמחת תורה' בעולם הישיבות ובהיכלי התורה, אינו דבר של מה בכך. הריקודים, השירה, השמחה, הם עבודת ה', לא פחות מעבודת התפילה בימים הנוראים שקדמו לשמחת תורה. השמחה איננה שמחה מהשפה ולחוץ, היא שמחה פנימית עמוקה על אשרינו הגדול בהיותנו העם הנבחר למלך מלכי המלכים, בכלל. ועל התורה הקדושה שנתן לנו, וזכינו לשוב בעמלה ולשמוח ביגיעתה, בפרט.

הרגלים המרקדות והפה המפזז, הם שליחים נאמנים של המוח והלב היודעים ומרגישים את השמחה האמיתית בלימוד התורה. וההתרגשות הזו, היא זו שמביאה את בני התורה, הוגיה ועמליה, לקפוץ ולרקד, לפזז ולכרכר בכל עוז לפני ה'.

בספר 'קול חוצב' מסופר על שמחת התורה בשנת תרצ"ד בישיבת חברון, ראש הישיבה הגאון רבי משה מרדכי אפשטיין זצ"ל כבר היה חולה במחלתו האחרונה ממנה לא קם. הוא שכב במיטתו, ולמגינת לבו לא היה באפשרותו לשמוח עם בני הישיבה בהיכל הישיבה. אווירה עצובה שכנה שם בבית, הלא עז חפצו של ראש הישיבה להיות ברגעים קדושים אלו עם תלמידיו, ולכבד את התורה כראוי וכיאה לה, אבל גופו לא נתן לו, הוא מרותק היה למיטת חליו.

בצהרי יום טוב, טרם החלו ההקפות בהיכל הישיבה, נכנסו לבית ראש הישיבה כמה תלמידים מובחרים, ובאחת אורו פניו

קול השירה גבר והאוירה העכורה שהיתה עד כה בחדר, החלה מתהפכת באווירת שמחת החג. ראש הישיבה עם כל כאבו ומחלתו נדבק אף הוא באווירה החדשה וחיוך של שמחה נשפך על פניו, הוא הזדקף מעט, וביקש משני הבחורים שעמדו לידו לתמוך בו, ובמאמץ עילאי הוא נעמד על רגליו וביקש להצטרף למעגל הרוקדים.

אין מילים שיוכלו לתאר את התרגשות הבחורים, בראותם את רבם שב לעצמו ורוקד איתם בשמחת התורה, להט של שמחה פרץ מהלבבות, וקולות השירה והריקודים בקעו עד לב השמים, הנה זוכים התלמידים, האריות שבחבורת ישיבת חברון, לרקוד עם רבם בשמחת התורה האחרונה בחייו.

הרבי התגבר על צערו, הוא נעמד על יד מפתן הדלת, הרים את עיניו השבורות כלפי מעלה, ואמר: הגמ' במסכת סנהדרין דף מ"ו ע"א אומרת: 'אמר רבי מאיר בשעה שאדם מצטער שכנה מה אומרת? קלני מראשי קלני מזרועי, אם כן, המקום מצטער על דמן של רשעים שנשפך, ק"ו על דמן של צדיקים', אמר האדמו"ר: 'במשנה זו כתוב שאדם ששרוי בעגמת נפש, הוא גורר כביכול את השכינה שתצטער יחד עמו, מעתה - המשיך האדמו"ר - אם אני אצטער אגרום לשכינה שתצטער אף היא, אם כן - סיים האדמו"ר - לכבודו של הקב"ה, אף במצבי הקשה הזה, לא אצטער'. בהתרגשות עצומה סיים הבחור ר' שלום את דבריו, והחל מיד לשיר שיר שמח, כל הבחורים נסחפו אחריו בשירה השמחה.

סגולות וישועות

"אם נמצא על אים הדרך במקום סכנה, אם יש איתו ערבה חבוטה - מה טוב; ואם לאו, יזכר במקום שהניחו ויאמר: 'אני והו הושיעה נא', ויראה ניסים"

על הסגולות שבערבות הושענא רבה

הושענא רבא וחובטן ואומר "אני והו..." - עד כמה שעת הכושר היא להשפיע עליו שמירה עליונה בכל העניינים.

ידוע שבימי מלחמת העולם הראשונה חילק ה'אור שמח' לאותם שנאלצו לצאת לקרב מהערבות החבוטות לשמירה ולהצלה מסערות המלחמה, ואכן כל אותם שקבלו מידו שבו לביתם בריאים ושלמים בגוף ובנשמה. ולא מילתא זוטרתא היא כלל כידוע.

ובספר המידות מביא בשם ספר 'יפה ללב', שסגולה לפחדים אצל ילדים וכדומה, מפחד לילה וחלום, שיניח מהערבות מתחת מראשותיו וישן עליה, וייעלמו הפחדים.

(באר הפרשה)

כתב במנורת המאור: "שמעתי שיש בה בערבה של הוש"ר סגולת שמירה למתכוין בה בסכנת דרכים".

ומן העניין לציין מה שכתב בספר 'ליקוטי צבי' (ענייני תפילת הדרך) בשם קדמון, שאם נמצא על אים הדרך במקום סכנה, אם יש אתו ערבה חבוטה - מה טוב, ואם לאו, יזכר במקום שהניחו ויאמר: "אני והו הושיעה נא" ויראה ניסים.

וכעין זה כתב ה'כף החיים' בשם ספר התניא, שהיו מניחים את הערבות החבוטות בראש מיטתן לחיבוב מצוה.

וכמה יש להתבונן בדבר, שאם המחזיק בערבה חבוטה ואומר "אני והו הושיעה נא" רואה ניסים והוא שמירה בדרך - אם כן קל וחומר בן בנו של קל וחומר למחזיק בידו אגודת ערבות ביום

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייו

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

איזו מצוות עשה מהתורה מקיים בחור ישיבה המקפיד להתחבר עם חברים יראי שמים?

Nati Shohat/Flash90

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

זה (ד) אם גרם על ידי סיפורו שחברו יאבד את פרנסתו וכדומה, עובר גם על עשה של 'גר ותושב וחי עמך'... 'וחי אחיך עמך'.
(ה) מקבל לשון הרע עובר לפעמים על עשה של 'הוכח תוכיח', אם לא מוכיח את חברו על שמספר לשון הרע (היינו אם יודע שיקבל את תוכחתו, ואפילו אם יש לו ספק בזה. וראה בביאורים ומוספים שיש אומרים שצריך להוכיחו גם אם לא יועיל, וראה עוד שם בפרטי הדברים).
(ו) אם מדבק עצמו בחבורה של אנשי רשע ובעלי לשון הרע, עובר גם על עשה של 'ובו תדבק', שחז"ל ביארו בזה שהמצווה היא להתדבק בחכמי התורה וללמוד ממעשיהם, ולכן בוודאי מי שעושה ההיפך ומדבק עצמו בחבורת רשעים, עובר על 'עשה' זה. בביאורים ומוספים מביאים בזה חידוש מעניין ביותר: כשאדם נמצא בין אנשים בינוניים במעשיהם, אך יש מהם שטובים יותר ויש שטובים פחות - כתב באגרות משה שכאשר מתדבק בבינוניים, שיכול ללמוד מהם מעשים טובים, מקיים 'ובו תדבק'! והוכיח כן מלשון הרמב"ם, שצריך "להתדבק בצדיקים ולהתרחק מהרשעים", ומשמע שהמצווה היא להתדבק תמיד ביותר טובים ולהתרחק מהפחות טובים, ואין כוונתו שרק בהתדבקות בצדיקים גמורים מקיים המצווה.

בסדר הלימוד היומי עומדים עתה באמצע החלק השני מהפתיחה - עשין, בו מונה החפץ חיים על אילו מצוות עשה עובר המספר לשון הרע. טרם שנגיע לסעיפים הנלמדים היום (ה-ו), נזכיר בקצרה את העשין שמנה ה'חפץ חיים' בסעיפים הקודמים שנלמדו בימים שישי ושבת
(א) המספר לשון הרע עובר בעשה של 'זכור את אשר עשה ה' אלקיך למרים'. בביאורים ומוספים של 'דרשו' מרחיבים בגדרי מצווה זו, אופני קיומה ותדירות חיובה. ומעניין לציין את המובא שם מדברי ה'חפץ חיים' בספר חובת השמירה בשם הגאון רבי בצלאל מווילנא, שגם על ידי לימוד הלכות לשון הרע מקיימים מצווה זו. וראה שם דעות נוספות בזה.
(ב) המספר לשון הרע עובר גם על עשה של 'ואהבת לרעך כמוך'. גם כאן מרחיבים ב'ביאורים ומוספים' בגדרי מצווה זו, ונזכיר רק נידון אחד: אדם שאינו מקפיד על בזיונו - האם המספר עליו לשון הרע עובר על עשה של 'ואהבת' לדעת הגר"ח קנייבסקי הוא אכן עובר, משום שבטלה דעתו אצל כל אדם, ואף שאומר שאינו מקפיד, באמת הוא כן מקפיד.
(ג) לפעמים עובר המספר גם על 'בצדק תשפוט עמיתך', כגון שראה אצל חברו מעשה שאפשר לשופטו לזכות או לחובה, וסיפרו כדבר גנות. וגם המקבל לשון הרע עשוי לעבור על איסור

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

עירובין דף ס

מדוע הורה מרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל לאברך להפסיק לימוד עם חברותא?

גמרא גמור זמירתא תהא

זה, אך אין ספק שמדובר כאן ברעיון מבריק מה שאתם מכניסים ברמב"ם (עפ"ל), ואני אומר זאת בשיעור". אך עם כל זה האברך הנ"ל המשיך להכין את השיעורים עם העו"ד, שהרי זה היה סכום גבוה מאד ובזכות זה יוכל ללמוד.

עבר חודש נוסף ושוב קיבל סכום גבוה במזומן, הגיע לביתו ונודע לו שאשתו ניקתה היום את התריסים, וכשהזיזה תריס אחד הוא נפל למטה ורק בנס לא הרג מישהו. עלות התיקון - כסכום שקיבל מהעו"ד!

ראה שהדברים עולים מדרגה, כבר סכנת נפשות, והחליט שצריך להיכנס לראש הכולל מרן הגראי"ל ולשאל מה ההסבר. מרן שמע את הסיפור בכבוד ראש, את כל השיקולים, את השיח של העו"ד, ואמר לאברך:

"כשמלמדים מישהו תורה יכולה להיות לזה אחת משתי סיבות. לפעמים זו תועלת ללומד, אפילו שלכאורה אין כאן תועלת למלמד, כגון שלומדים עם ילד או בעל תשובה מתחיל, שלכאורה אין כל תועלת לימודית למלמד, אך ללומד זו תועלת. ואז צריך ללמד והקב"ה נותן שכר שמתעלים במקום אחר; ולפעמים זו תועלת למלמד, כגון כשאומרים שיעור בפני אנשים שלא כל כך מקשיבים, או לחילופין שיכולים גם ללמוד לבד לא פחות טוב, אך למלמד זו תועלת, הוא מכין ויוצא ברור. וזו גם סיבה ללמד. "אך אם אין תועלת לא ללומד ולא למלמד, והתועלת היחידה היא כסף - בשביל כסף לא לומדים תורה. במקרה שלך, העו"ד שאינו מאמין שזו תורת אמת, לא יכולה להיות לו מזה שום תועלת, ולך גם אין תועלת. אם כך תפסיק".

(כאיל תערוג)

הבן איש חי בספרו 'בן יהודע' מפרש שבעסק התורה יש שתי תועלות: א. שידע המעשה אשר יעשה. ב. שבזה הלימוד 'מומר עריצים' (ישעיה כה ה), הם הקליפות. ואם לומד הלכתא למשיחא או פלפול שאין בזה נפקא מינה לדינא, אין בו תועלת הראשונה אלא רק תועלת האחרונה, שהיא לזמר עריצים. ולכן כשאמר לו כאן "למאי נפקא מינה", השיב: "גמרא גמור זמורתא תהא", שאע"ג שאין נפקא מינה לדינא, יועיל לימוד זה לזמר עריצים.

היה אברך בכולל פוניבז' שהיה דחוק בפרנסה, והיה לו כוח להנעים דברי תורה על שומעיהם, ולכן למד בין הסדרים עם ילדים מכיתות גבוהות ובחורים מישב"ק. יום אחד הציעו לו ללמוד עם עו"ד דתי שרוצה למסור שיעורים בבית כנסת, וכמובן אינו יודע ללמוד, ומוכן לשלם למישהו שיכין איתו שיעורים. כמובן, המושגים של אותו עו"ד בתשלום היו כמו שעה של עו"ד ולא של אברך... האברך קבע עמו לימוד של שעתיים פעם בשבוע, והיה מכין לו כל פעם שיעור אחר, מתוך איזו מערכה של הגר"ש רוזבסקי או ר' אלחנן וכדומה, דברי תורה ערבים, ומאותה פעם בשבוע קיבל הרבה יותר ממה שקיבל מהאברכים שלמד עם בניהם כל השבוע, ושמח שיכול לנצל את בין הסדרים ללמוד תורה ולא צריך לבזבז זמן ללמוד עם צעירים.

בסיום החודש הראשון כשקיבל את הכסף, הניח בלילה את המשקפיים ליד המטה כרגיל, אך הם נפלו ונשברו. היו לו עדשות יקרות מאד, ועלות התיקון היתה בדיוק כמו הסכום שקיבל מהעו"ד. למעשה, היתה לו הרגשה קשה מהלימוד עם העו"ד, מהגישה שלו לתורה. כל פעם כשהיה אומר לו את ביאור דברי הרמב"ם למשל, היה העו"ד אומר: "בטוח שהרמב"ם לא חלם על

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

24 שעות

להתקשר לתורה מסביב לשעון

מאת הרבנים הגאונים שליט"א

הרב **אפרים סגל** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש

שלוחה 2 3 4

הרב **מאיר שפרוך** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2 2

הרב **אליה אורנשטיין** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2 1

הרב **יצחק לובינשטיין** שליט"א
הדף היומי בבלי • אנגלית

שלוחה 2 6

הרב **אריה זילברשטיין** שליט"א
הדף היומי בהלכה • עברית

שלוחה 1

הר' **אברהם פוקס** הי"ו
הפותח בכל יום - המייל היומי של דרשו
60 שניות מתוקות על סדר הדף היומי

שלוחה 3

חדש!

ביאורי התוספות
שיעורים מבוארים בלימוד התוס' על
סדר הדף היומי

שלוחה 28

הר' **שלום יכנס ואברהם פוקס** הי"ו
לקראת שבת מלכתא
סיפורים ופנינים מפרשת השבוע

שלוחה 7

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

האם מותר ליהנות ממלאכה דרבנן שעשה גוי בשבת עבור ישראל?

אולם, יש אומרים שרק במלאכה האסורה מדאורייתא אסור חכמים את ההנאה לכל אדם, ואילו באיסורים דרבנן, לא אסרו חכמים את ההנאה לכל אדם, אלא למי שהמלאכה נעשתה בעבורו בלבד, וכן לבני ביתו. ואף באיסור תחומין של שנים עשר מיל, שיש אומרים שהוא מדאורייתא (ראה להלן), לא אסרו חכמים את ההנאה לאחרים, מפני שאינו מפורש בתורה.

[שו"ע תקטו, ה, ומשנ"ב נב; ביאורים ומוספים דרשו, 73-74]

כפי שלמדנו, חכמינו ז"ל אסרו ליהנות ממלאכה שעשה גוי בשבת וביום טוב עבור ישראל, ואף למי שהמלאכה לא נעשתה בעבורו. ויש שנראה מדבריהם, שאף כשהמלאכה שעשה הגוי אסורה רק מדרבנן, אסרו חכמים את ההנאה לכל אדם; ורק באיסור 'תחומין' (ראה להלן), כלומר, שהגוי הביא חפץ מחוץ לתחום, התירו את ההנאה לאחרים, מפני שאיסור זה משתנה מאדם לאדם, על פי המרחק שהיה בכניסת השבת בינו לבין החפץ שהביא הגוי.

האם יש איסור 'תחומין' בנסיעה ברכב?

למטה מעשרה טפחים, או אף למעלה מעשרה טפחים; ובאיסור תחומין דרבנן, ניתן להקל. ולכן, מותר להישאר בשבת בספינה המפליגה בים, אף כשהיא מפליגה למרחק רב, כל עוד היא נמצאת מעל לגובה עשרה טפחים מקרקעית הים. אולם, בכלי רכב שקרקעיתו גבוהה מהקרקע יותר מעשרה טפחים, יש איסור תחומין.

[משנ"ב תקטו, מה רנב; ביאורים ומוספים דרשו, 65; שו"ע תד, א]

חכמינו ז"ל אסרו על האדם להתרחק בשבת יותר מאלפים אמה (912-1,152 מטר, לשיטות השונות) מהמקום בו שהה ב'בין השמשות' שבכניסת השבת, ואיסור זה נקרא 'תחומין'. ויש אומרים שהתרחקות של שנים עשר 'מיל' (10.94-13.82 ק"מ), אסורה מדאורייתא. וב'מים ובנהרות, לכל הדעות אין איסור תחומין מדאורייתא. ואיסור היציאה מחוץ לתחום, ספק בידינו אם הוא דווקא

מדוע אסור להוציא חפצים של גוי אל מחוץ ל'תחום'?

מחוץ לתחום, למרות שלבעליהם אין איסור לצאת מחוץ לתחום. ואם גוי הביא חפץ בשבת מחוץ לתחום, אסור לטלטל את החפץ למרחק של יותר מארבע אמות (1.92-2.31 מטרים, לשיטות השונות), אלא אם כן הוא במקום המוקף במחיצות (ראה במקורות), שאז ניתן לטלטלו בכל שטח ההיקף.

[שו"ע תקטו, ה, ושעה"צ סג; ביאורים ומוספים דרשו, 75; וראה שו"ע שצו, א]

בהמשך לאמור: באיסור 'תחומין', מלבד האיסור לאדם לצאת אל מחוץ לתחום בשבת וביום טוב, אסור גם להוציא חפצים ובעל חיים אל מחוץ לתחום של בעליהם. ונחלקו הפוסקים, לפי הדעה הנ"ל שאיסור תחומין של שנים עשר מיל הוא מדאורייתא, אם יש איסור דאורייתא גם בחפצים. וכדי שלא ייכשלו בהוצאת חפצים השייכים לישראל אל מחוץ לתחום, גזרו חכמינו ז"ל שלא להוציא גם חפצים של גוי אל

* כשיום טוב שני חל בערב שבת, מותר ליהנות בשבת ממלאכה שעשה הגוי ביום טוב ראשון עבור ישראל, לאחר שיחלוף בליל שבת זמן המספיק לעשיית המלאכה אילו היה זה יום חול. אולם, כשראש השנה חל בימים חמישי ושישי - לדעת הרמ"א, אסור ליהנות בשבת ממלאכה שעשה הגוי עבור ישראל ביום הראשון של ראש השנה; ואף לדעת השולחן ערוך אין להקל בכך אלא בשעת הדחק. וכך הדין גם בנוגע לאכילת פרי שנשר מעצמו מהעץ ביום טוב ראשון, שחל ביום חמישי - שאם זהו יום טוב ראשון של ראש השנה, אסור לאוכלו בשבת משום איסור 'הכנה'; ואם זהו יום טוב אחר, מותר לאוכלו בשבת.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם ניתן להתיר 'מוקצה' ביום טוב על ידי ייעוד במחשבה בלבד?

וכאשר מדובר בכמות גדולה שאינו אמור להשתמש בכולה, אין צורך לייחד חלקים מסוימים מתוך הכמות ולייעדם ליום טוב; למעט אם מדובר בבהמות או בעופות חיים - שהם מוקצה - אשר ככוונתו לשחוט אחדים מהם ביום טוב, שאז יש לייחד את אלו שרצונו לשחוט, ולייעדם ליום טוב. וראה להלן.

[שו"ע תצה, ד, ומשנ"ב יח, יט רכב; וראה עוד שם, ושעה"צ לו-לח; ביאורים ומוספים דרשו, 29]

כפי שלמדנו, לדעת השולחן ערוך, 'מוקצה' מחמת 'היסח הדעת', מותר בשבת ואסור ביום טוב; ודוגמה לדבר - מאכלים המיועדים למכירה, שאדם מסיח את דעתו מלהשתמש בהם. אך כמובן, אם ייעדו את המוקצה לפני יום טוב לשימוש ביום טוב - מותר לכל הדעות להשתמש בו ביום טוב. בדרך כלל, ייעוד זה, ניתן לעשותו בדיבור, ואף במחשבה.

הלוח היומי

כ' בתשרי, ה' דחול המועד סוכות הגה"ק רבי אליעזר ב"ר יצחק פאפו זי"ע, אב"ד סליסטרא, בעל 'פלא יועץ', ו'יעלזו חסידים'

יארציט:

תקכ"ח: הגה"ק רבי אליעזר ב"ר יצחק פאפו זי"ע, אב"ד סליסטרא, בעל 'פלא יועץ', ו'יעלזו חסידים'.
תרפ"ז: הרה"ק רבי שמעון בהרה"ק ר' מנחם מנדל קאליש מסקרנוביץ זצ"ל, בעל 'שם משמעון'.

יארצייט הג"ר אליעזר ב"ר יצחק פאפו - בעל ה"פלא יועץ"

אופן אמירת ההלל

כתב ה"פלא יועץ": קריאת ההלל עיקרו הוא לאומרו בקול רינה ותודה לא כמנהג איזה מקומות שהרצים יצאו דחופים בקריאתם כקריאת עשרת בני המן.

(פלא יועץ. רינה)

נשתדל לומר את ההלל מתוך הודאה לה', מילה במילה בנחת ובכוונת הלב.

תזכורת: יש להשלים שניים מקרא ואחד תרגום, וכן לזכור פרשת "זאת הברכה" שאין קריאתה בתורה בשבת אלא בשמחת תורה.

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il